

REPUBLICA MOLDOVA

CONSILIUL RAIONAL UNGHENI

MD-3600, or.Ungheni, str.Națională, 11
tel/fax (236) 2-27-26, e-mail: contact@crungheni.md

DECIZIE

nr. 7/1

din 29.11.2018

*Cu privire la aprobarea bugetului
raional pentru anul 2019 în prima lectură*

În temeiul art.55 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014; art.43 al Legii nr.436-XVI din 28.12.2006 privind administrația publică locală;

Ținând cont de prevederile art.21 din Legea nr. 397-XV din 16.12.2003 privind finanțele publice locale,

Consiliul raional Ungheni

DECIDE:

1. Se aprobă bugetul raional pentru anul 2019, în prima lectură, la venituri în sumă totală de 272410,5 mii lei și la cheltuieli în sumă de 268882,5 mii lei, cu soldul bugetar (excedent) în sumă de 3528,0 mii lei și sursele de finanțare în sumă de -3528,0 mii lei (rambursarea împrumutului - 3528,0 mii lei) .
2. Plafonul datoriei Consiliului raional la sfârșitul anului va constitui 4427,7 mii lei.
3. Controlul executării prezentei decizii se atribuie dnei Ludmila Guzun, președintele raionului.

Președintele ședinței

Sergiu CAȚER

Contrasemnează:
Secretarul Consiliului raional

Rodica LIȚCAN

NOTĂ INFORMATIVĂ
la proiectul de decizie „Cu privire la aprobarea
bugetului raional pentru anul 2019 în prima lectură”

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de decizie

În conformitate cu art.43 al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art.55 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, art.20 din Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale, Direcția Finanțe a Consiliului Raional Ungheni a elaborat proiectul de decizie „Cu privire la aprobarea bugetului raional pentru anul 2019 în prima lectură”.

Scopul proiectului este elaborarea și aprobarea bugetului pentru anul 2019 în prima lectură.

2. Conformitatea proiectului cu actele normative și legislative în vigoare

Proiectul de decizie respectă prevederile actelor normative și legislative actuale și este elaborat în vederea implementării Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

3. Principalele prevederi, evidențierea elementelor noi

Legile care reglementează domeniul vizat : Legea nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale.

În urma aprobării deciziei „Cu privire la aprobarea bugetului raional pentru anul 2019 în prima lectură” partea de venituri a bugetului raional în sumă totală va constitui 272410,5 mii lei , iar partea de cheltuieli a bugetului va constitui 268882,5 mii lei sau cu un excedent bugetar în sumă de 3528,0 mii lei.

4. Fundamentarea economico-financiară în cazul în care realizarea noilor reglementări necesită cheltuieli financiare și de altă natură.

Implementarea prezentului proiect va permite aprobarea bugetului raional pentru anul 2019 în prima lectură.

5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ

Proiectul de decizie a fost elaborat în conformitate cu art.43 al Legii nr.436-XVI din 28 decembrie 2006 privind administrația publică locală, art.55 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25 iulie 2014, art.20 din Legea nr.397-XV din 16 octombrie 2003 privind finanțele publice locale.

6. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederii Legii nr. 239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional și Legii nr. 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, anunțul cu privire la inițierea elaborării proiectului deciziei precum și anunțul cu

privire la consultări publice inclusiv și proiectul de decizie cu toate explicațiile de rigoare a fost plasate pe pagina web www.crungheni.md a Consiliului raional

Proiectul de decizie se prezintă comisiilor de specialitate pentru avizare pentru a se propune Consiliului raional pentru examinare și adoptare în ședință

6. Constatările expertizei juridice

Proiectul de decizie privind modificarea „Cu privire la aprobarea bugetului raional pentru anul 2019 în prima lectură” , corespunde normelor legale.

7. Impactul proiectului

Proiectul va avea un impact semnificativ în respectarea legislației în vigoare și exercitarea competențelor consiliului raional și a instituțiilor publice din subordine.

Șef Direcției finanțe
Struc Tatiana

Republica Moldova
CONSILIUL RAIONAL UNGHENI
Direcția Finanțe Ungheni

3600, or. Ungheni, str. Națională, 9, tel./fax: 373/236/2-31-49

RAPORT DE EXPERTIZĂ ANTICORUPȚIE

*la proiectul de decizie a Consiliului raional Ungheni privind aprobarea
bugetului raional pentru anul 2019 în prima lectură*

Prezentul raport de expertiză anticorupție a fost întocmit de Direcția Finanțe Ungheni în baza Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, a Legii integrității nr 28 din 25.05.2017 și a Metodologiei de efectuare a expertizei anticorupție a proiectelor de acte legislative și normative, aprobată prin Hotărârea Colegiului Centrului Național Anticorupție nr.6 din 20 octombrie 2017 și Legii nr.436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală.

I. Analiza riscurilor de corupere a procesului de promovare a proiectului

***I.1. Pertinența autorului, categoriei propuse actului
și a procedurii de promovare a proiectului***

Autorul proiectului de act normativ este Consiliul raional Ungheni, iar autor nemijlocit este Direcția Finanțe Ungheni, ceea ce corespunde art.43 și art.46 din Legea nr.436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală, art.6 lit.(h) din Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative.

Categoria actului propus este Decizia Consiliului raional, ceea ce corespunde art.46 din Legea nr.436 din 28.12.2006 cu privire la administrația publică locală, art.6 lit.(h) din Legea nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, art.55 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181 din 25.07.2014, art.20 al Legii finanțelor publice locale nr.397 din 16.10.2003.

***I.2. Respectarea rigorilor de transparență în procesul
decizional la promovarea proiectului***

Potrivit art.8 , al Legii nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional „*etapele principale ale asigurării transparenței procesului de elaborare a deciziilor sânt:*

- a) informarea publicului referitor la inițierea elaborării deciziei;*
- b) punerea la dispoziția părților interesate a proiectului de decizie și a materialelor aferente acestuia;*
- c) consultarea cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate;*
- d) examinarea recomandărilor cetățenilor, asociațiilor constituite în corespundere cu legea, altor părți interesate în procesul de elaborare a proiectelor de decizii;*
- e) informarea publicului referitor la deciziile adoptate.”.*

Totodată, art.10 din Legea nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional stabilește expres că:

„(1) Autoritatea publică asigură accesul la proiectele de decizii și la materialele aferente acestora prin publicarea obligatorie a lor pe pagina web oficială a autorității publice, prin asigurarea accesului la sediul autorității, precum și prin expediere prin poștă sau prin alte mijloace disponibile, la solicitarea persoanei interesate.

(2) Proiectul de decizie și materialele aferente acestuia se plasează pe pagina web oficială a autorității publice responsabile cel puțin pentru perioada recepționării și examinării recomandărilor.”.

Autorul Proiectului a asigurat informarea publicului referitor la inițierea prezentului proiect, condiție prevăzută de art.9 al Legii nr.239 din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional „(1) După inițierea procesului de elaborare a deciziei, autoritatea publică va plasa, în termen de cel mult 15 zile lucrătoare, anunțul respectiv pe pagina web oficială”.

Proiectul deciziei și nota informativă aferentă acestuia au fost plasate pe pagina web a Consiliului raional Ungheni www.crungheni.md la data de 09.11.2018, fiind asigurat accesul părților interesate la proiect, de minim 10 zile lucrătoare, pentru a putea prezenta sau expedia recomandări în privința proiectului.

Astfel, având în vedere că proiectul a fost plasat pe pagina web oficială, indicată mai sus, precum și apreciind termenii pentru consultări publice, transparența decizională a fost asigurată.

1.3. Scopul anunțat și scopul real al proiectului

Potrivit notei informative, proiectul este elaborat *în scopul aprobării bugetului raional pentru anul 2019 în a doua lectură, a modului de gestionare și de repartizare a resurselor bugetare disponibile pentru programele de cheltuieli publice pe anul 2019, a stabilirii obiectivelor bugetare anuale.*

Analizând normele elaborate s-a constatat că prin proiect se propune aprobarea bugetului raional pentru anul 2019 în a doua lectură la capitolul venituri în sumă 272410,5 mii lei și la capitolul cheltuieli în sumă de 268882,5 mii lei, cu soldul bugetar(excedent) în sumă de 3528,0 mii lei și sursele de finanțare în sumă de -3528,0 mii lei (rambursarea împrumutului -3528,0 mii lei), conform anexei indicatorilor generali și surselor de finanțare ale bugetului raional pe anul 2019.

Analizând informațiile din nota informativă, se constată că scopul declarat de către autor în nota informativă corespunde scopului real al proiectului.

1.4. Interesul public și interesele private promovate prin proiect

Prin proiect se urmărește satisfacerea interesului public de a asigura finanțarea instituțiilor bugetare din subordinea Consiliului raional prin aprobarea bugetului raional pe anul 2019, la partea de venituri și cheltuieli conform clasificăției bugetare pe funcții, programe și subprograme.

1.5. Justificarea soluțiilor proiectului

1.5.1. Suficiența argumentării din nota informativă

În conformitate cu art.21 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative „(1) Proiectul unui act normativ se elaborează în câteva etape consecutive, după cum urmează:

a) desemnarea persoanei responsabile sau, după caz, formarea grupului de lucru care va elabora proiectul, precum și asigurarea suportului tehnic, organizatoric și financiar al procesului de elaborare;

b) determinarea categoriei, conceptului și stabilirea structurii actului normativ;

c) elaborarea versiunii inițiale a proiectului și întocmirea notei informative;

d) întocmirea tabelului de concordanță, în cazul în care prin proiectul actului normativ se urmărește armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene;

e) consultarea publică, avizarea proiectului actului normativ de către autoritățile a căror competență are tangență directă sau indirectă cu obiectul de reglementare a proiectului actului normativ, efectuarea expertizelor, inclusiv expertiza anticorupție, expertiza juridică și, după caz, expertiza de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene și expertiza grupului de lucru al Comisiei de stat pentru reglementarea activității de întreprinzător;

f) întocmirea sintezei obiectivelor și propunerilor autorităților publice și, după caz, a sintezei recomandărilor reprezentanților societății civile;

g) elaborarea versiunii finale a proiectului de act normativ.

(2) Procedura și termenele privind elaborarea, avizarea, efectuarea expertizelor și definitivarea proiectelor actelor normative, care sânt prezentate spre examinare Guvernului, sunt stabilite de către Guvern”.

În nota informativă autorul descrie condițiile care au impus la aprobarea proiectului și finalității urmărite, evidențiind prevederile de bază.

1.5.2. Argumentarea economico-financiară

Conform art.30 al Legii nr.100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, nota informativă trebuie să conțină „e) fundamentarea economico-financiară”.

Implementarea proiectului de decizie cu privire la aprobarea bugetului raional presupune permiterea declarării aprobării bugetului raional la capitolul venituri și cheltuieli pentru anul 2019.

Nota informativă cuprinde informații despre fiecare compartiment de venituri și cheltuieli, fiind în corespundere cu exigențele Legii cu privire la actele normative.

Astfel, se constată că implementarea proiectului va realiza finalitatea prevăzută.

II. Analiza generală a factorilor de risc ale proiectului

II.1. Limbajul proiectului

Potrivit art.54 al Legii 100 din 22.12.2017 cu privire la actele normative, care prevede următoarele:

(1) Textul proiectului actului normativ se elaborează în limba română, cu respectarea următoarelor reguli:

- a) conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale, de ortografie și de punctuație;*
- b) într-o frază este exprimată o singură idee;*
- c) terminologia utilizată este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative, în legislația Uniunii Europene și în alte instrumente internaționale la care Republica Moldova este parte, cu respectarea prevederilor prezentei legi;*
- d) noțiunea se redă prin termenul respectiv, evitându-se definiția acesteia sau utilizarea frazeologică, aceleași noțiuni se exprimă prin aceiași termeni;*
- e) se interzice folosirea neologismelor dacă există sinonime de largă răspândire. În cazul în care se impune folosirea unor termeni și expresii din alte limbi, se indică, după caz, corespondentul acestora în limba română;*
- f) se evită folosirea regionalismelor, a cuvintelor și expresiilor nefuncționale, idiomatice, care nu sânt utilizate sau cu sens ambiguu;*
- g) se evită tautologiile juridice;*
- h) se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, în conformitate cu terminologia juridică. Dacă un termen este polisemantic, sensul în care este folosit trebuie să decurgă cu claritate din text;*
- i) exprimarea prin abrevieri a unor denumiri sau termeni se poate face numai după explicarea acestora în text, la prima folosire;*
- j) verbele se utilizează, de regulă, la timpul prezent.*

Textul proiectului corespunde tehnicii legislative și normative, regulilor limbajului și expresiilor juridice.

II.2. Coerența legislativă a proiectului

În textul proiectului nu au fost identificate norme contradictorii sau conflicte dintre prevederile acestuia cu reglementările altor acte legislative sau norme în vigoare.

II.3. Activitatea agenților publici și a entităților reglementată în proiect

Prevederile proiectului reglementează activitatea entităților publice responsabile de implementarea acestora, activitate care nu este supusă, potrivit normelor de proiect, riscurilor de corupție.

II.4. Atingeri ale dreptului omului care pot fi cauzate la aplicarea proiectului

Prevederile proiectului nu aduc atingerea drepturilor fundamentale ale omului consacrate de Constituția Republicii Moldova, Declarația Universală a Drepturilor Omului și Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

III. Concluzia expertizei

Proiectul de decizie cu privire la aprobarea bugetului raional pe anul 2019 în a doua lectură are drept scop final, aprobarea bugetului raional în conformitate cu legislația în vigoare întru elaborarea prognozelor și analizelor detaliate privind cadrul de resurse, estimarea veniturilor și cheltuielilor spre stabilirea obiectivelor bugetare pentru anul 2019.

În ceea ce privește asigurarea transparenței procesului decizional se constată că aceasta a fost respectată de autorul proiectului, anunțul privind inițierea proiectului de decizie, anunțul privind consultarea publică a proiectului, precum și proiectul și nota informativă sunt plasate pe pagina oficială a Consiliului raional Ungheni www.crungheni.md.

Proiectul în redacția parvenită la efectuarea expertizei anticorupție nu conține factori de risc care să gestioneze riscuri de corupție.

09.11.2018

Șef Direcție Finanțe

T. Struc

Sinteza indicatorilor generali și sursele de finanțare ale bugetului raional pe a.2019

Denumirea	Cod Eco	Suma, mii lei
I. VENITURI, total	1	272410,5
1.Venituri proprii		589,5
2.Defalcări de la impozite și taxe de stat		14945,7
3.Venituri colectate		4185,6
4.Transferuri de la bugetul de stat		252689,7
II. CHELTUIELI, total	2+3	268882,5
III. SOLD BUGETAR	1-(2+3)	3528,0
IV. SURSELE DE FINANȚARE, total	4+5+9	-3528,0
inclusiv:		
Rambursarea omprumutului instituțiilor financiare	552	-3528,0

Secretar,

Rodica ȚICAN